

Kvartalsrapport 2021:1

Ett år med pandemins effekter på arbetsmarknaden
– antalet uppsagda nu nere på nivåer som innan krisen

Trygghetsfonden TSL

hjälp till jobb
tsl

Kvartal 1 2021, ett år med Coronapandemins effekter på arbetsmarknaden

När Trygghetsfonden TSL nu kan sammanfatta ett år med konsekvenserna av pandemin konstaterar vi att den tydligt följt en V-kurva ur ett arbetsmarknads-perspektiv. Efter en tydlig topp under april 2020, då drygt en femtedel av totalt 35 000 uppsagda personer anmälades för stöd, har inflödet sakta planat ut för att nu under första kvartalet vara nere på nivåer vi såg innan pandemin. Under första kvartalet erbjöds 4 282 uppsagda personer stöd vilket är ungefär 25 procent lägre än motsvarande period 2020 och drygt 25 procent högre än samma period 2019.

Industrin har klarat sig relativt bra och inleder 2021 starkt ur ett sysselsättningsperspektiv

Industrin har alltid stått för det största inflödet av uppsagda till Trygghetsfonden TSL, men 2020 innebar ett trendbrott. Restriktionerna som infördes under pandemin påverkade framför allt branscher som är beroende av sociala kontakter som hotell, restauranger och butiker. Under 2020 var antalet uppsagda från hotell- och restaurangbranschen 24 gånger högre än normalt och branschen stod för första gången för ett högre inflöde av uppsagda än industrin. Hotell- och restaurangbranschen, handeln och industrin har tillsammans stått för nära två tredjedelar av alla uppsagda som anmälts till Trygghetsfonden TSL under pandemin. Normalt utgör dessa ungefär hälften av inflödet. Under första kvartalet 2021 har både hotell- och restaurangbranschen och handeln ett högre inflöde än industrin, som nu ligger på den lägsta nivån sedan mitten på 2019.

Storstadslänen sticker ut, speciellt Stockholm

Andelen uppsagda från de tre storstadslänen Stockholm, Västra Götaland och Skåne har stigit till över hälften av det totala inflödet. Huvudsaklig orsak till detta är en stor koncentration av hotell, restauranger och butiker i dessa län som alla drabbats hårt av restriktionerna.

Inflödet av uppsagda personer från Stockholms län har under pandemin varit nästan dubbelt så högt som under finanskrisen 2009. Finanskrisen slog hårt mot industrin och i och med att Stockholm har lägre andel anställda inom industri-företag jämfört med riket i helhet drabbades länet inte lika hårt. I länet arbetar en hög andel inom till exempel hotell- och restaurangbranschen som stått för 40 procent av inflödet i Stockholm. I Västra Götaland och Skåne ligger motsvarande andel av inflödet på 20 procent och i övriga län ytterligare lägre.

Den höga andelen hotell- och restauranganställda kombinerat med en låg andel industrianställda gör att inflödet av uppsagda fortsätter att vara koncentrerat till Stockholm som under första kvartalet 2021 stått för 25 procent av det totala inflödet.

Kvinnor drabbade i högre utsträckning

Andelen kvinnor som anmälts för stöd från Trygghetsfonden TSL har ökat från normalt knappt 30 procent till över 40 procent under pandemin. Det har beviljats stöd till drygt 12 500 uppsagda kvinnor under pandemin, vilket är fler än under de tre föregående åren, 2017–2019, tillsammans. Förklaringen är att nästan 70 procent av uppsagda från handeln är kvinnor, och mer än hälften av de som anmäls från hotell- och restaurangbranschen. Det kan jämföras med omkring 20 procent kvinnor från industrin.

Utbildningsbakgrunden hos de kvinnor och män som får stöd genom Trygghetsfonden TSL är liknande men det är en högre andel kvinnor med eftergymnasial bakgrund. Det är också något fler kvinnor än män som väljer att börja studera en eftergymnasial utbildning efter avslutat stöd.

Ett stöd som fungerar, även under en kris

Hur pandemins effekter på arbetsmarknaden slutligen kan summeras är fortfarande för tidigt att säga. Vi kan dock konstatera att denna kris skiljer sig mycket från finanskrisen 2009. Industrin har som helhet klarat sig anmärkningsvärt bra. De långsiktiga konsekvenserna för den hårt drabbade hotell- och restaurangbranschen är mer svårbedömda. Avgörande blir om resande, hotellövernattningar och restaurangbesök återgår till hur det var innan pandemin eller om vi har bestående beteendeförändringar. Vi kan också konstatera att med periodvis 10 gånger högre inflöde än normalt så har Trygghetsfonden TSL snabbt kunnat möta upp det ökade behovet. Vi har kunnat erbjuda ett kvalitativt och individuellt stöd till samtliga uppsagda som har anmälts till oss under pandemin. Det är också glädjande att även för de deltagare som blir klara med sitt stöd under pandemin, så har 9 av 10 fått en positiv lösning. En kvalitetsindikator är också att 4 av 5 uppger att det nya jobbet är lika eller mer kvalificerat än det tidigare. Nedgången av antalet uppsagda från industrin som anmälts för stöd från Trygghetsfonden TSL under inledningen av 2021 ger anledning till optimism. För andra branscher är läget mer osäkert.

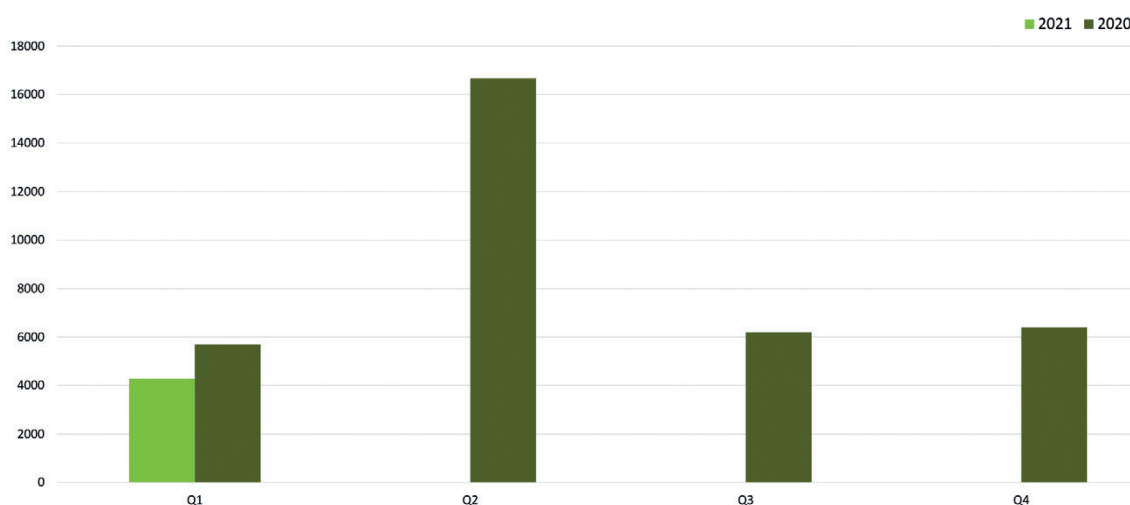
Caroline Söder
Vd Trygghetsfonden TSL

INFLÖDE

Under första kvartalet 2021 blev 4 282 uppsagda personer berättigade till stöd av Trygghetsfonden TSL, det är ca 25 procent färre än motsvarande kvartal förra året då 5 701 personer beviljades stöd. Första kvartalet 2020 drogs upp av den mycket kraftiga uppgång som inleddes från mitten av mars.

Utvecklingen under första kvartalet innebär att inflödet är tillbaka i nivå med inledningen av fjolåret. Det innebär en normalisering av inflödet av uppsagda personer till Trygghetsfonden TSL efter den extrema uppgång under 2020, då totalt över 35 000 personer beviljades stöd.

Figur 1. Antal uppsagda berättigade till stöd hos Trygghetsfonden TSL, per kvartal, år 2021 jämfört med år 2020.

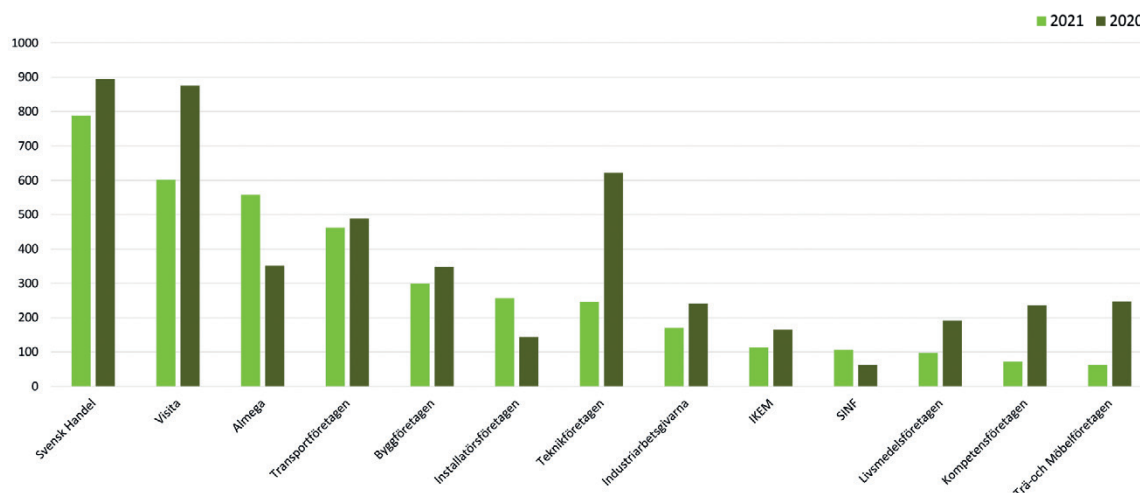

Antal uppsagda efter bransch

Under första kvartalet har inflödet av berättigade till stöd hos Trygghetsfonden TSL varit störst från hotell- och restaurangbranschen, handeln och industrin. Dessa branscher var hårdast drabbat under Coronapandemin, och står fortfarande för det högsta inflödet. Totalt beviljades 891 personer stöd från hotell och restaurang under första kvartalet, vilket innebär att fortfarande en av fem deltagare kommer till TSL från denna bransch. Från handeln och industrin beviljades omställningsstöd för 838 respektive 766 personer.

Inflödet av uppsagda personer till TSL är 25 procent lägre än motsvarande kvartal 2020. Jämförelsekvartalet drogs dock upp av Coronapandemins inledande fas i slutet på mars 2020. Ser vi i stället till utvecklingen innan krisen, så är inflödet till TSL från hotell- och restaurangbranschen fortfarande 8 gånger högre än vad det varit under januari och februari föregående år. De flesta större branscher hade dock ett lägre inflöde även under årets första två månader. Mest minskade inflödet från industrin, men även inflödet från handeln och byggsektorn var lägre än under januari och februari 2020.

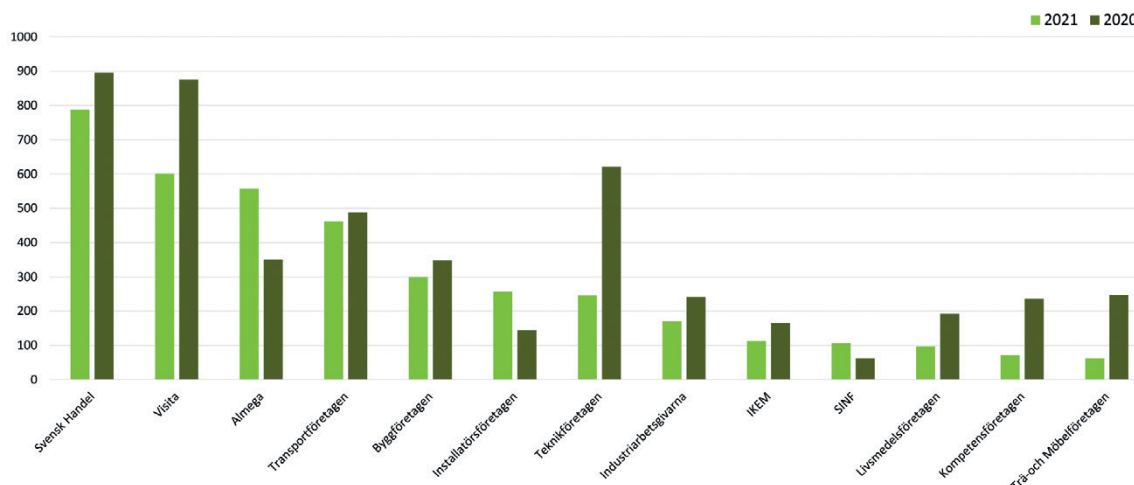
Figur 2. Antal uppsagda berättigade till stöd från Trygghetsfonden TSL, efter fackförbund, första kvartalet 2021 och 2020.

Antal uppsagda efter arbetsgivarförbund

Antalet uppsagda som beviljats stöd, indelat efter det arbetsgivarförbund som de uppsägande företagen är anslutna till, visar ett likartat branschmönster. Under helåret 2020 var inflödet störst från Svensk Handel, Visita och Almega. Inflödet från Teknikföretagen stod för den största minskningen under första kvartalet 2021 jämfört med första kvartalet 2020.

Figur 3. Antal uppsagda berättigade till stöd hos Trygghetsfonden TSL, för de 13 arbetsgivarorganisationer med störst inflöde till TSL¹, första kvartalet 2021 och 2020.

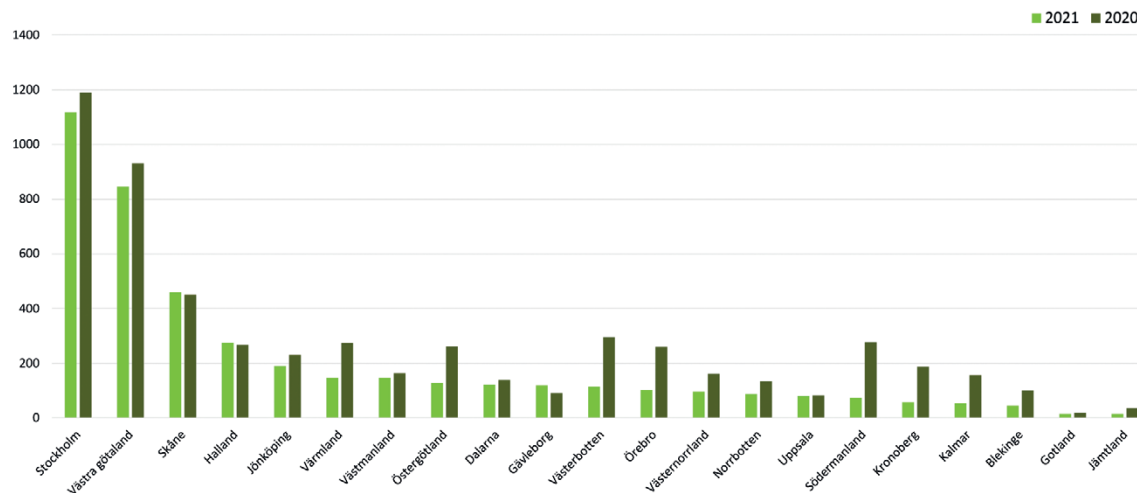

Den höga koncentrationen kring storstadsregionerna under föregående år höll även i sig under första kvartalet 2021. Stockholm och Västra Götaland har haft det högsta inflödet med 1 118 respektive 845 personer, medan i Skåne har 459 personer beviljats omställningsstöd under året. De län som haft lägst antal ansökningar för omställningsstöd under första kvartalet är Jämtland, Gotland, Blekinge och Kalmar.

¹ Det bör noteras att redovisningen inte är fullständig för samtliga uppsagda som TSL hjälper till nytt jobb. Cirka en av fem kommer från företag som inte är anslutna till någon arbetsgivarorganisation.

Inflödet under första kvartalet 2021 har varit lägre än året innan för de flesta av länen, med undantag för Skåne, Halland och Gävleborg där inflödet ökade. Vid en jämförelse av utvecklingen under januari och februari, innan Coronapandemin inleddes i mars 2020, så var inflödet i storstadsregionerna mellan 20–40 procent högre än januari och februari året innan.

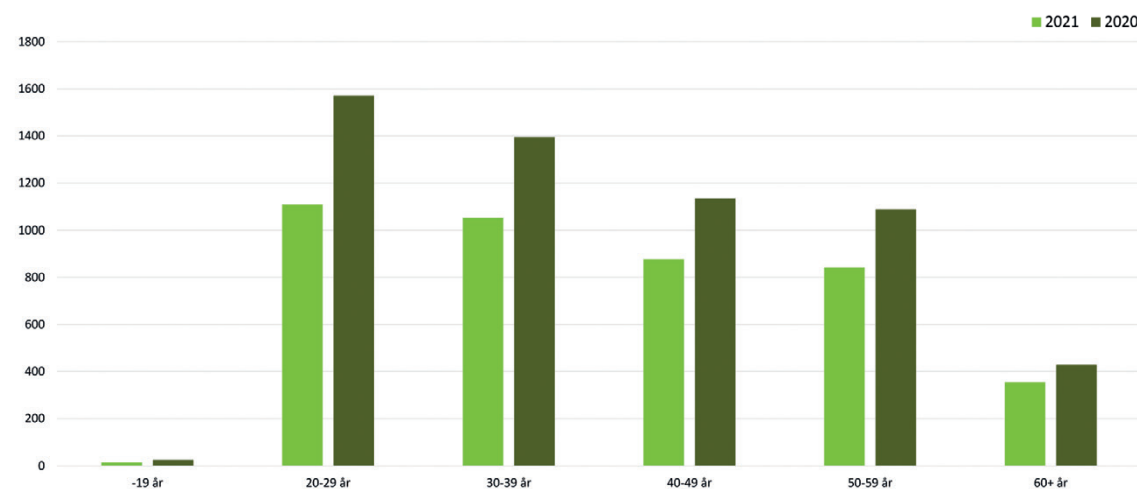
Figur 4. Antal uppsagda berättigade till stöd hos Trygghetsfonden TSL, per län, första kvartalet 2021 och 2020.

Inflödet av uppsagda personer som är berättigade till stöd hos Trygghetsfonden TSL, har under de senaste kvartalen haft en något högre koncentration till yngre åldersgrupper. Under första kvartalet 2021 kom närmare 25 procent av de uppsagda berättigade till stöd från åldersgruppen 20–29 år. Näst störst var åldersgruppen 30–39 år som stod för 23 procent av inflödet. Personer under 40 år stod därmed för nästan hälften av inflödet totalt under denna period.

Nästan en av tre deltagare under 40 år kommer från Stockholm och det är hotell- och restaurangbranschen och handeln som står för majoriteten av inflödet från dessa åldersgrupper.

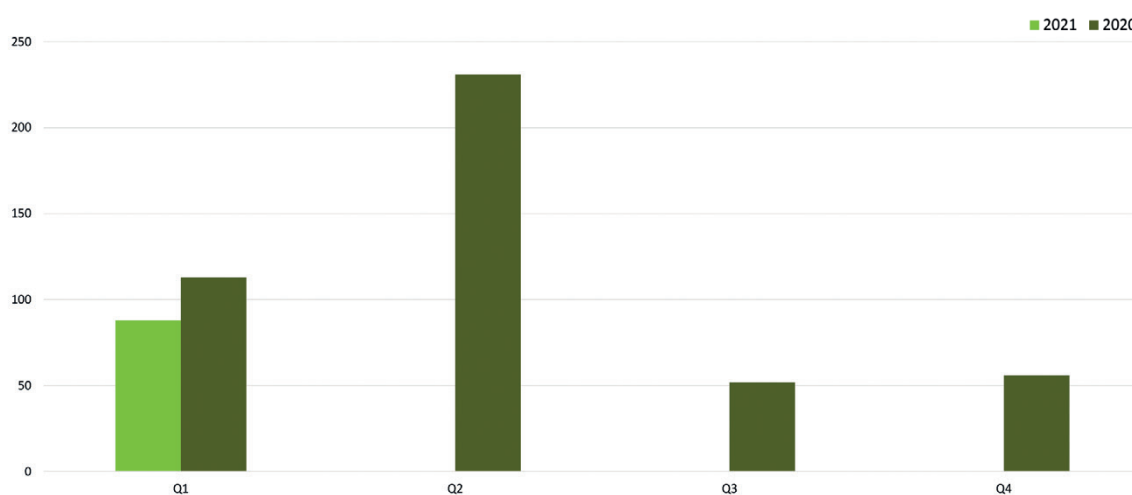
Figur 5. Antal uppsagda berättigade till stöd hos Trygghetsfonden TSL, per åldersgrupp, första kvartalet 2021 och 2020.

KONKURSER

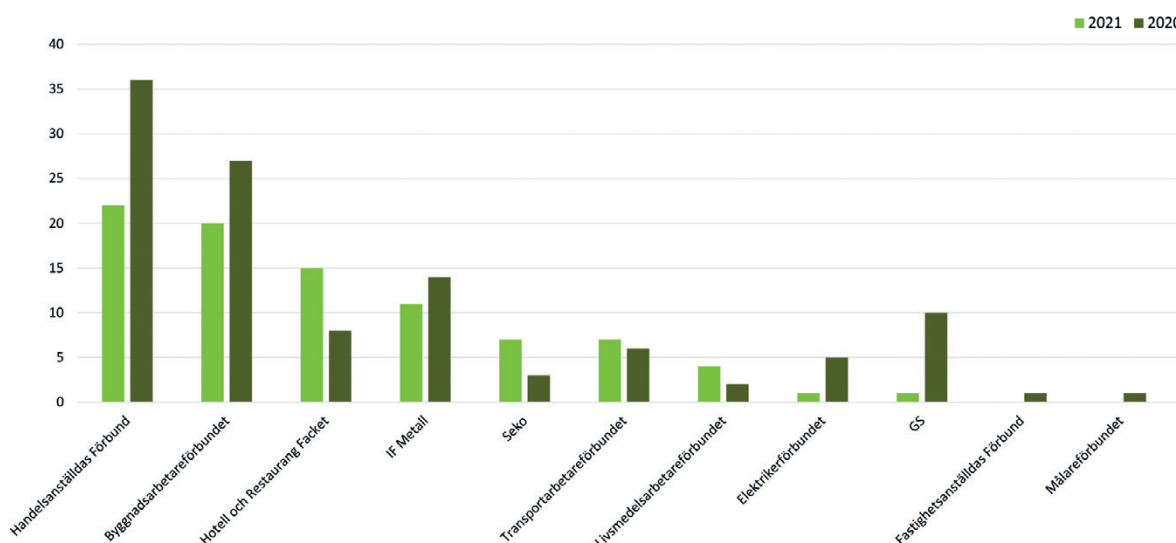
Antalet konkurser som har inkommit till Trygghetsfonden TSL har stabiliserats på lägre nivåer under de senaste tre kvartalen. Detta efter en kraftig ökning under andra kvartalet 2020. Under första kvartalet inkom 88 konkurser till TSL, vilket är något högre än de två föregående kvartalen, men 22 procent färre än motsvarande kvartal året innan.

Figur 6. Antalet konkurser som kommit in till Trygghetsfonden TSL per kvartal, åren 2021 och 2020.

Flest konkurser under första kvartalet inkom från handeln med 22 konkurser. Därefter följer byggsektorn med 20 konkurser. Mest har konkurserna ökat inom hotell- och restaurangbranschen. Trenden med färre konkurser från industrin fortsätter med 11 inkomna konkurser under första kvartalet 2021.

Figur 7. Antal konkurser som kommit in till Trygghetsfonden TSL per bransch, första kvartalet 2021 och 2020.

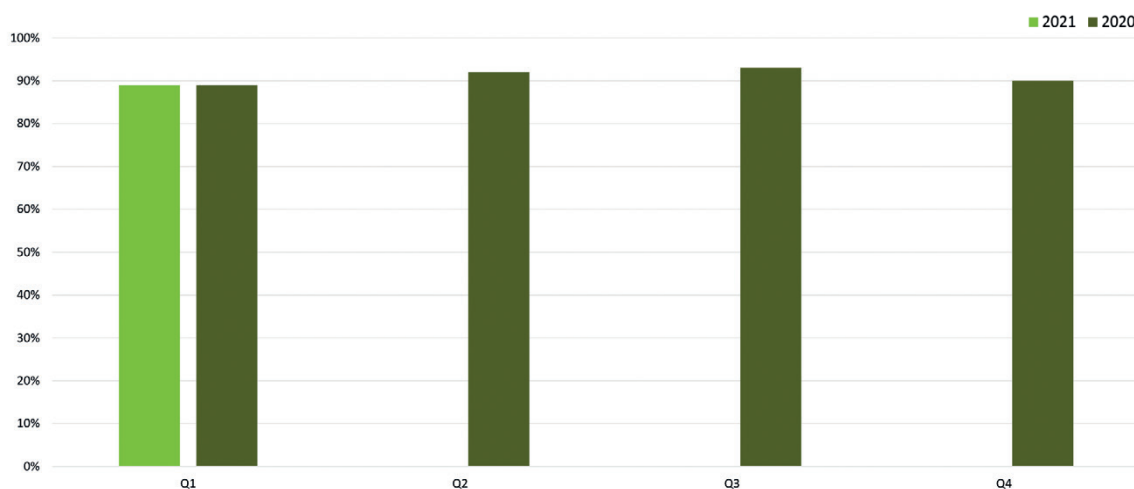

RESULTAT

Att hjälpa uppsagda personer till en ny sysselsättning, genom en ny anställning, starta eget företag eller längre studier är Trygghetsfonden TSL:s kärnuppdrag.

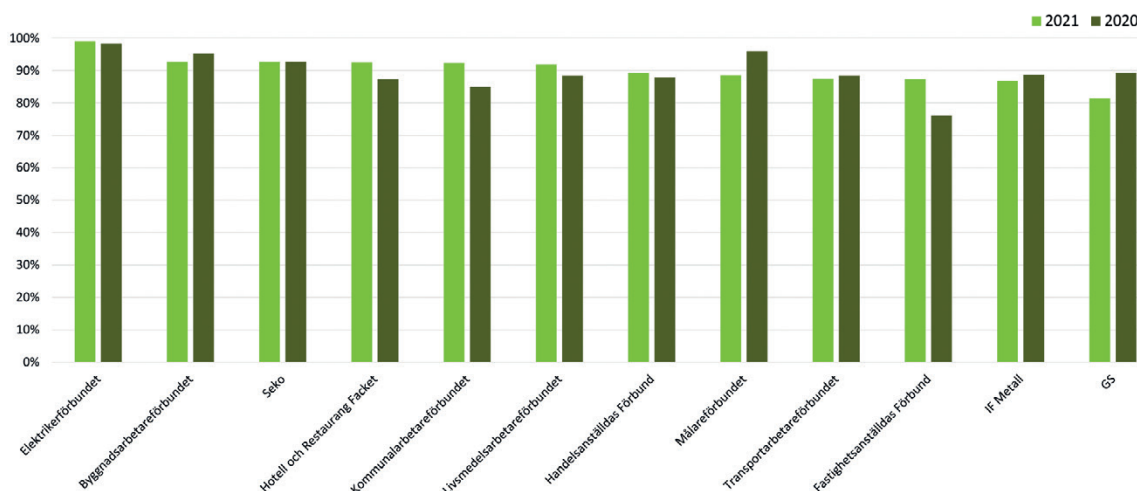
Andelen som går vidare till nytt jobb eller heltidsstudier efter avslutat stöd från Trygghetsfonden TSL, har kvarstått på höga nivåer under det senaste året. För de deltagare som avslutade sitt stöd under första kvartalet var andelen som hittat ny lösning 89 procent, vilket är på samma nivå som under inledningen på 2020.

Figur 8. Andel i jobb eller annan lösning inom 12 månader efter sista anställningsdag, per kvartal, åren 2021 och 2020.

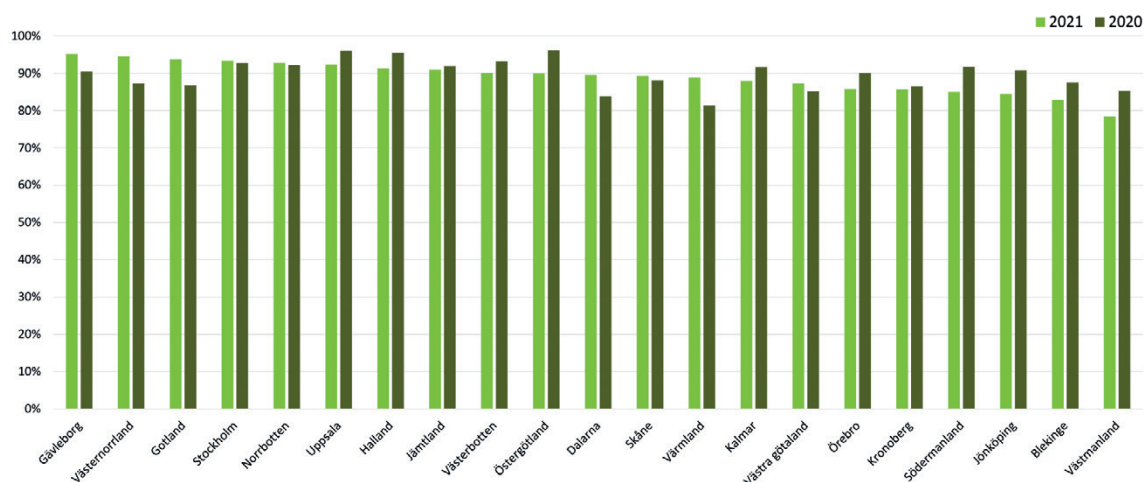
Uppsagda personer från samtliga branscher har i stor utsträckning fått ett nytt jobb efter avslutat omställningsstöd hos Trygghetsfonden TSL. Av de som avslutade sitt stöd under första kvartalet var andelen högst hos de som anmälts genom Elektrikerförbundet, Byggnads och Seko. Under första kvartalet 2021 har andelen deltagare som har fått en ny lösning inom ett år efter sin uppsägning varit över 80 procent för oavsett vilket fackförbund de anmälts genom.

Figur 9. Andel i jobb eller annan lösning inom 12 månader efter sista anställningsdag, per bransch, första kvartalet 2021 och 2020.

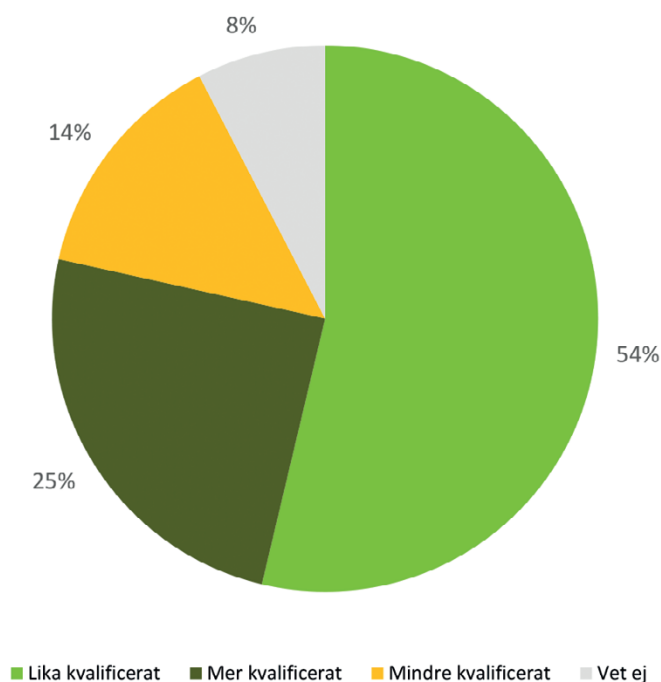
Andelen uppsagda personer som hittade ny lösning efter avslutat stöd var högst i Gävleborg, Väster-norrland, Gotland och Stockholm under första kvartalet 2021. I samtliga län, förutom Västmanland, har andelen fått en ny lösning inom ett år efter sin uppsägning varit över 80 procent.

Figur 10. Andel i jobb eller annan lösning inom 12 månader efter sista anställningsdag, per län, första kvartalet 2021 och 2020.

Efter avslutat omställningsstöd får deltagande personer utvärdera processen och det stöd de tagit del av i en avslutsenkät. De som fått en ny anställning under omställningen får då frågan om det nya arbetet är mer, lika eller mindre kvalificerat än det tidigare arbetet. Under det senaste året uppger fyra av fem (79 procent) att det nya arbetet är lika eller mer kvalificerat än deras tidigare anställning.

Figur 11. Kvalifikationsgrad på det nya jobbet, andel procent, apr 2020–mar 2021.

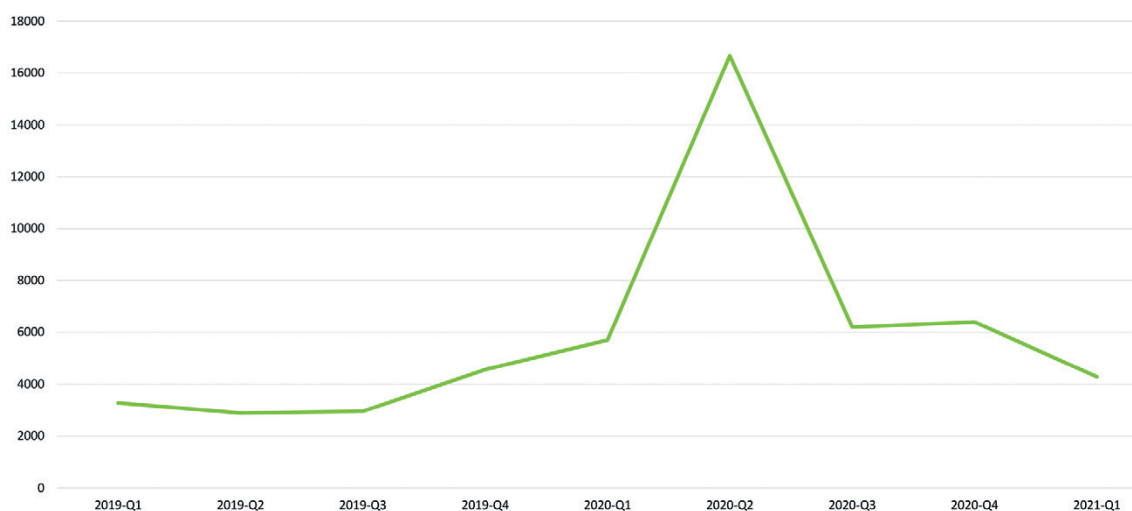

FOKUS: ETT ÅR MED CORONAPANDEMIN

Arbetsmarknaden har under det senaste året starkt präglats av den varselvåg under andra kvartalet 2020 som följde Coronapandemins utbrott. En återblick på utvecklingen ett år efter att krisen inleddes, visar att påverkan på arbetsmarknaden var synnerligen kraftfull, men har så långt varit kortvarig och nedslagsfältet på arbetsmarknaden har varit bredare än tidigare krisår.

Under de senaste tolv månaderna har närmare 35 000 personer beviljats omställningsstöd hos Trygghetsfonden TSL. Under den branta uppgången andra kvartalet 2020 berättigades närmare 17 000 stöd från TSL, vilket är nästan 6 gånger fler än normalt. Sedan tredje kvartalet har inflödet gradvis normaliserats och under första kvartalet 2021 låg inflödet i paritet med slutet på 2019.

Figur 12. Antal uppsagda berättigade till stöd hos Trygghetsfonden TSL, per kvartal.

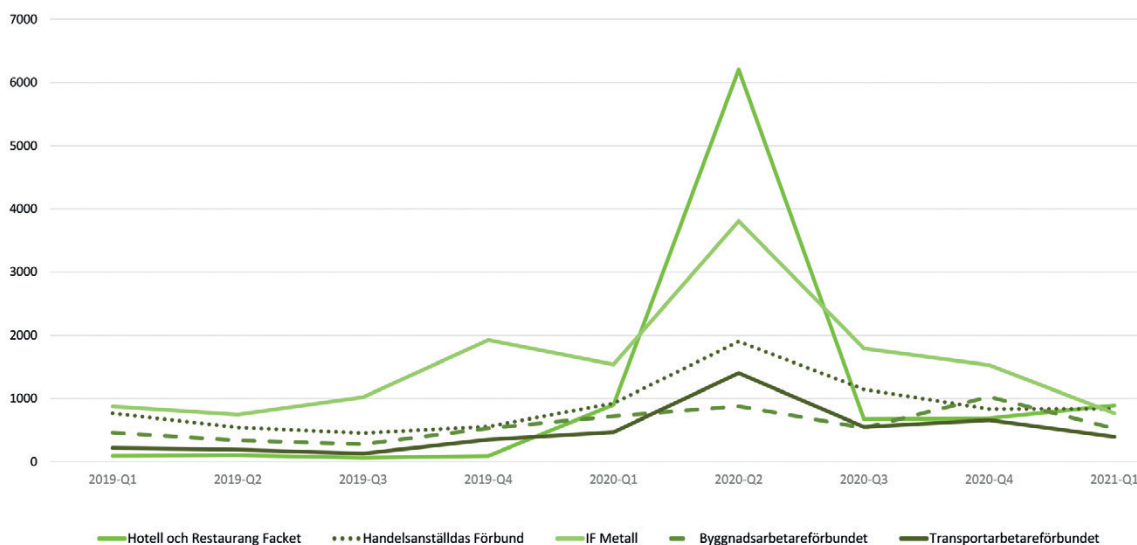

Skillnaderna mellan olika branscher under det senaste året har varit betydande. Nästan två av tre uppsagda personer (63 %) som beviljats stöd från TSL under denna period har anmälts från tre branscher – hotell- och restaurang, industri och handel. Hotell- och restaurangbranschen drabbades först och mest, och var branschen med det markant högsta inflödet av uppsagda under andra kvartalet 2020. Inflödet från branschen avtog sedan snabbt, men branschens inflöde steg svagt under hösten och står återigen för det högsta inflödet till TSL under inledningen på 2021.

I takt med en något svalare konjunktur var inflödet av uppsagda personer från industrin på väg upp redan innan pandemin. Efter en stegring under andra kvartalet har inflödet gradvis minskat under hösten. Under första kvartalet 2021 är inflödet av uppsagda personer från industrin det lägsta sedan mitten av 2019 och är nu tredje största inflödet till TSL, efter hotell- och restaurangbranschen och handeln.

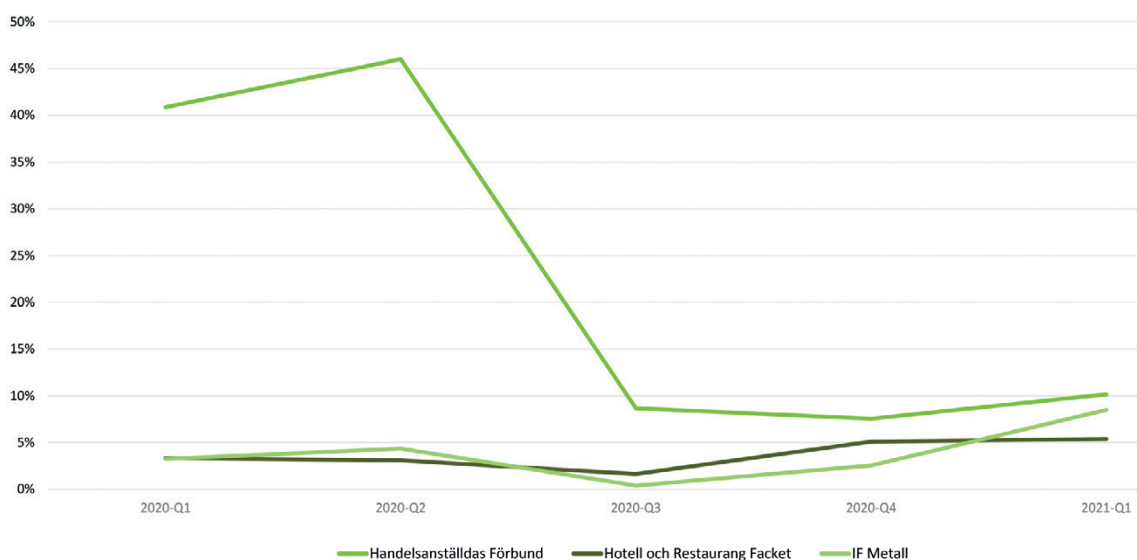
Handeln är också en av de branscher som påverkades mest under andra kvartalet 2020, och nivån på inflödet har dämpats i långsammare takt än för besöksnäringen och industrin. Byggbranschen påverkades lindrigare under krisens inledande fas, men inflödet av uppsagda personer till TSL har ökat under hösten. Branschen var en av få med högre inflöde till TSL under slutet på 2020, jämfört andra kvartalet 2020, då flertalet andra branscher hade en kraftig uppgång.

Figur 13. Antal uppsagda berättigade till stöd hos Trygghetsfonden TSL, per kvartal och bransch.

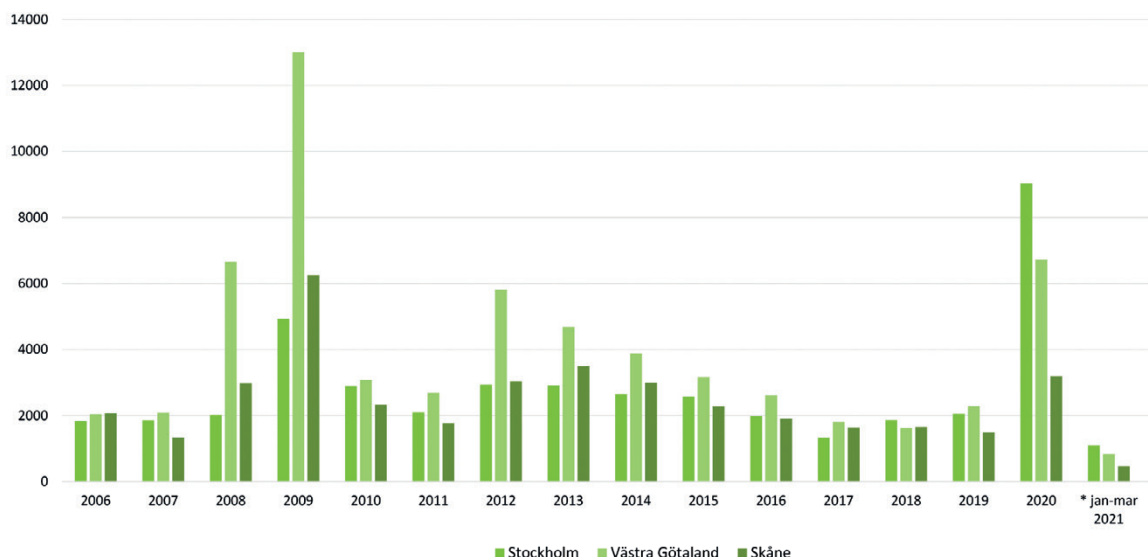
Trots att restriktioner till följd av pandemin har fortsatt att påverka både handel- och besöksnäring så har inflödet till följd av konkurser stått för en liten andel av inflödet till Trygghetsfonden TSL under de senaste kvartalen. Utvecklingen har varit mest påtaglig inom handeln där konkurser stod för en betydande andel av antalet uppsagda under mitten på 2020, men denna andel har minskat avsevärt till cirka 10 procent av antalet deltagare från branschen sedan tredje kvartalet 2020. Andelen konkurser från hotell- och restaurangbranschen har legat på en stabilt låg nivå under hela det senaste året.

Figur 14. Andel uppsagda berättigade till stöd hos Trygghetsfonden TSL från konkurser, per kvartal och bransch.

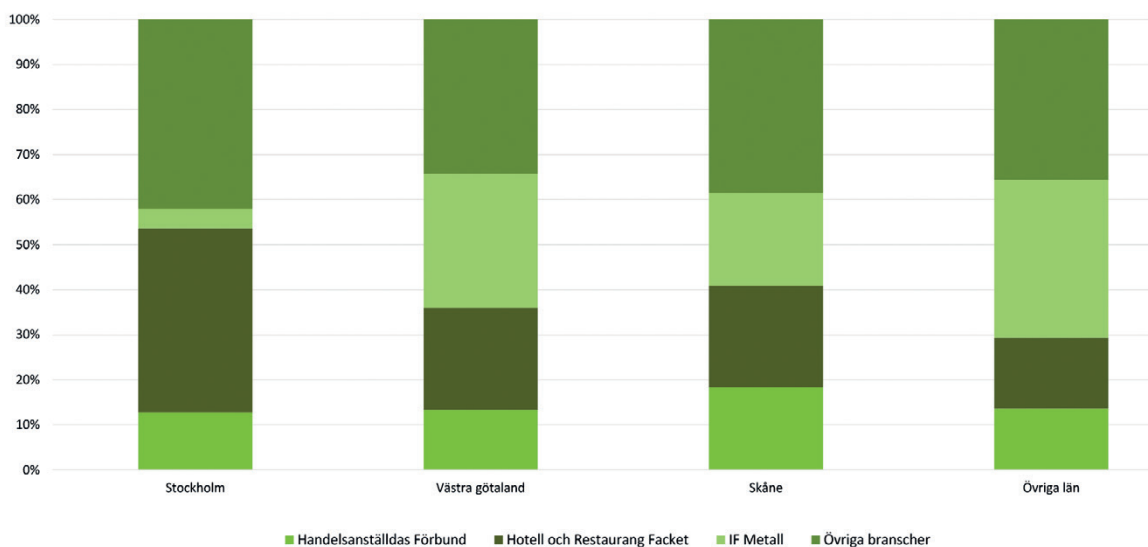
Inflödet av uppsagda deltagare till Trygghetsfonden TSL har varit starkt koncentrerat till storstads-länen under det senaste året. Framför allt har Stockholm drabbats väsentligt hårdare än tidigare. Jämfört med finanskrisen 2009 har antalet uppsagda personer som anmälts till TSL varit nästan dubbelt så högt under 2020. Under första kvartalet 2021 fortsätter inflödet att vara koncentrerat till Stockholm och mer än 25 procent av de personer som beviljats stöd under det första kvartalet arbetade på ett företag inom länet.

Figur 15. Antal uppsagda berättigade till stöd hos Trygghetsfonden TSL, per år och län.

Att Stockholm har drabbats hårdare än normalt under det senaste året beror till stor del på att de branscher som haft ett högt inflöde till TSL under perioden också har en högre koncentration i länet. I Stockholm stod inflödet från hotell- och restaurangbranschen för över 40 procent av alla beviljade deltagare under 2020, medan industrin enbart stod för 4 procent. I Västra Götaland och övriga riket väger i stället industrin tyngre, medan besöksnäringen står för en mindre del jämfört med Stockholm. I Skåne vägde inflödet från handeln något tyngre än övriga storstadsregioner under denna period.

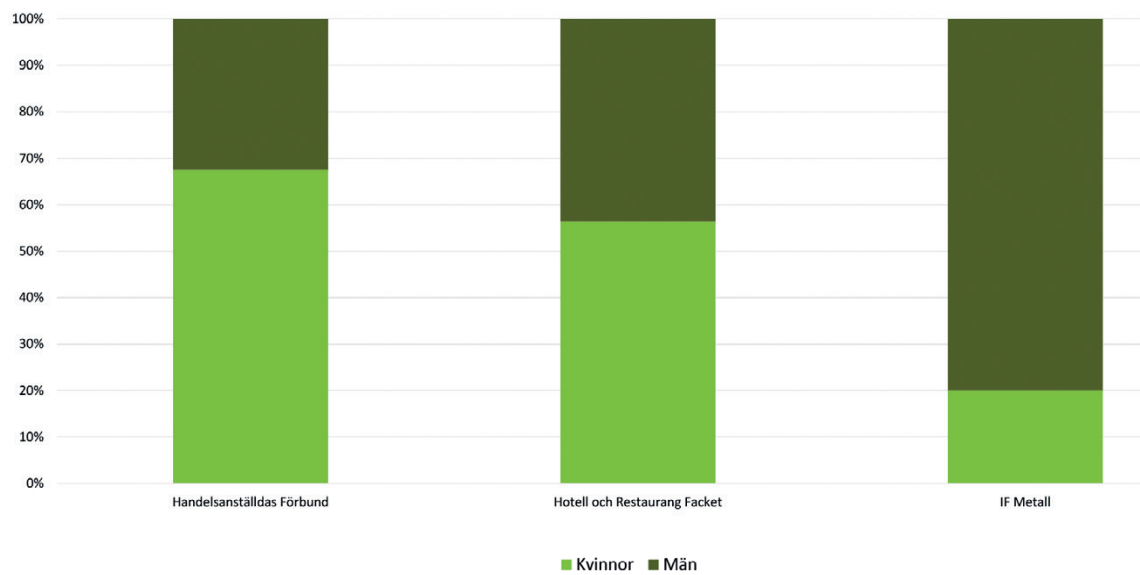
Figur 16. Andel uppsagda berättigade till stöd hos Trygghetsfonden TSL, per bransch och län, år 2020.

Av 35 000 personer som har beviljats stöd under det senaste året, var över 12 500 kvinnor. Det var fler än under de tre föregående åren (2017–2019) tillsammans. Den högre andelen kvinnor under de senaste tolv månaderna förklaras främst av att handeln och hotell- och restaurangbranschen har stått för en större del av inflödet. Nästan 70 procent av uppsagda deltagare från handeln är kvinnor, liksom mer än hälften av deltagarna från Hotell och restaurangbranschen. Det kan jämföras med ca 20 procent kvinnliga deltagare inom industrin.

Kvinnliga och manliga deltagare hos TSL har liknande utbildningsbakgrund men andelen kvinnor med eftergymnasial bakgrund är något högre (20 %) jämfört med män (15 %). Något fler kvinnor (11 %) än män (8 %) väljer också att börja studera en eftergymnasial utbildning efter avslutat stöd.

Figur 17. Andel uppsagda berättigade till stöd hos Trygghetsfonden TSL, per kvartal och kön, år 2020.

hjälp till jobb

tsl

Trygghetsfonden TSL hjälper uppsagda personer till nytt jobb och underlättar för arbetsmarknadens parter att hantera strukturomvandlingen. www.tsl.se